

7. Jeugdsport

Zonder in detail te treden is het duidelijk, dat de sportbedrijvende jeugd door zijn specifieke karakter tot een aparte groepering gerekend moet worden. Het aantal deelnemers is aanzienlijk. In Nederland al meer dan twee miljoen. Op de sportbonden en verenigingen rust de belangrijke taak om deze actieve jeugd goed te begeleiden. Hiervoor is onder meer nodig:

- een jeugdplan op korte- en lange termijn.
- goede organisatie (wedstrijden, trainingen, andere activiteiten)
- goed opgeleid jeugdkader.
- financiële middelen

De aandacht, die de jeugdsport krijgt is over het algemeen erg gering. Bedenk wel, dat een goed gevoerd jeugdbeleid de basis is voor de toekomst!

Het aantal jeugdige basketballers/sters in Nederland is, inclusief de mini's, ongeveer 20.000. Om al deze spelers/sters wekelijks van deze sport te kunnen laten genieten is het vanzelfsprekend, dat zeer veel trainers, coaches, scheidsrechters en ploegbegeleiders nodig zijn. We mogen er daarom van uit gaan, dat een groot aantal deelnemers aan deze cursus bij de jeugd van 13 t/m 18 jaar een functie gaan vervullen als trainer of leider.

De al eerder genoemde indeling: recreatie-, wedstrijd- en topsport is ook voor de jeugd van toepassing. Het merendeel echter beoefent de wedstrijdsport.

8. Leeftijdstypering

De jeugdleefstijd waarop we ons in dit bestek concentreren loopt vanaf het 13de tot en met het 18de jaar. Enerzijds hebben we te maken met kinderen die de kenmerken vertonen van het basisschoolkind (zie miniboek) en anderzijds met volwassen 'dames en heren'. Vast staat wel, dat deze periode grotendeels gekenmerkt wordt door de puberteit, waarin de bewustwording van het eigen 'ik' ('wie ben ik?' en 'wat ben ik?') en de daarbij behorende geldingsdrang een belangrijke rol spelen. Lange tijd heeft men gedacht, dat de onzekerheid in deze periode werd veroorzaakt door de lichamelijke veranderingen die plaatsvinden. Onderzoek heeft uitgewezen, dat het 'typische pubergedrag' pas tot uiting komt nadat het lichaam is veranderd.

De duur van deze ontwikkelingsfase, de aanvang en de 'hevigheid' is per individu verschillend. Bij het leidinggeven moet men er dus rekening mee houden, dat de differentiatie binnen een groep groot kan zijn.

Kenmerken van 13 t/m 15 jarigen

A. Lichamelijk:

In de periode van het oudere schoolkind begint de versnelde lichaamsgroei (zie minicursus). Deze zet zich voort in de eerste fase van de puberteit. De verhouding van de lichaamsdelen verandert. Bovendien kondigen zich allerlei andere lichamelijke veranderingen aan zoals de secundaire geslachtskenmerken. Uiteindelijk wordt de lichamelijke geslachtsrijpheid bereikt. Bij het meisje heeft de eerste menstruatie zich voorgedaan, de jongen kan zaad produceren.

In de laatste fase van de puberteit valt het accent voornamelijk op de breedtegroei. Hierdoor begint het kind een 'evenwichtige volwassen uiterlijk' te vertonen.

De bewegingen kunnen door de versnelde groei hoekiger worden. In het tweede deel van de puberteit is men meer in staat om samengestelde en verfijnde bewegingen uit te voeren: verbeterde coördinatie.

B. Geestelijk:

De puber moet leren leven met zijn veranderde lichaam. Tevens houdt hij zich heel sterk bezig met het zoeken naar en het vinden van zijn eigen ik. Hij is nog niet volwassen en ook geen kind meer. Dit kan verwarring geven en tot onzekerheid leiden. Sommige pubers zien er uit als volwassenen, maar gedragen zich nog als een kind. Vanwege hun zogenaamde 'inconsequente gedrag' hebben volwassenen vaak veel moeite om met pubers om te gaan.

C. Sociaal:

De kinderen in de voorafgaande periode werden lid van een groep (club) omdat er iets *gedaan* werd waar ze het mee eens waren. In de puberteit is de binding aan een groep veel meer gericht op het hebben van dezelfde *ideeën en idealen*. Ze zijn kritischer ingesteld en nemen graag stelling tegen of voor iets.

D. Gedragingen tijdens het spel:

Het vergelijken van prestaties, het bewuste bezig zijn met het wedijveren neemt in deze periode sterk toe.

Door het onstandvastige gedrag zien we technisch en tactisch goed spel afgewisseld worden door onbeheerst, emotioneel spel, waarbij er onnodige risico's genomen wordt. De overschatting van eigen capaciteiten speelt hierbij ook een rol. De

